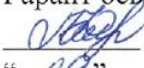

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра обліку і оподаткування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

 Людмила МЕЛЬНИК

“ 29 ” 08 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управлінський облік

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Спеціальність: D1 «Облік і оподаткування»

Освітня програма: Облік і оподаткування

Факультет: Економіки і підприємництва

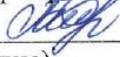
Умань – 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» для
здобувачів вищої освіти за спеціальністю D1 «Облік і оподаткування». Умань:
Уманський НУ, 2025. 22 с.

Розробники: Мельник Л.Ю. завідувач кафедри обліку і оподаткування
д.е.н., професор

 (Мельник Л.Ю.)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри обліку і оподаткування
Протокол № 1 від « 28 » серпня 2025 року
Завідувач кафедри обліку і оподаткування

 (Мельник Л.Ю.)
(підпис)

«28» серпня 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і
підприємництва

Протокол № 1 від «29» серпня 2025 року

Голова науково-методичної комісії

 (Мудрак Р.П.)
(підпис)

«29» серпня 2025 року

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6,0	Галузь знань D Бізнес, адміністрування та право	Обов’язкова	
Модулів – 2	Спеціальність D1 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання- курсова робота		Семестр	
Загальна кількість годин –180		7-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: бакалавр	Лекції	
		32 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		20 год.	58 год.
Індивідуальні завдання			
100 год.			
Вид контролю: екзамен			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,5

для заочної форми навчання – 0,15

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Управлінський облік» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті.

Навчальна дисципліна «Управлінський облік» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D1«Облік і оподаткування».

На сьогодні управлінський облік охоплює всі стадії інформаційного потоку в систем менеджменту та повинен фокусувати інформацію на майбутнє, щоб мати вплив на хід подій. Все це засвідчує необхідність вивчення управлінського обліку студентами економічних спеціальностей, з метою набуття ними відповідних знань та умінь. Вивчення управлінського обліку тісно пов'язано з бухгалтерським, фінансовим обліком, статистикою, економікою підприємств, аналізом господарської діяльності. Глибоке вивчення курсу є основою успішного опанування наступних дисциплін професійного циклу.

Мета навчальної дисципліни – здобути глибокі теоретичні знання та набутти практичні навички з формування системи знань з організації та методики управлінського обліку, його вдосконалення з урахуванням передового зарубіжного досвіду.

Завдання навчальної дисципліни – набуття студентами вмінь зі застосування відповідних методів та прийомів обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: Бухгалтерський облік (загальна теорія), Фінансовий облік, Статистика, Економіка підприємства.

Вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» спеціальності D1 «Облік і оподаткування» (табл. 1).

Таблиця 1

**Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються
під час вивчення навчальної дисципліни «Управлінський облік»**

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	ПРН 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
		ПРН 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності
ЗК 2	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ПРН 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
		ПРН 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень
		ПРН 05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств
		ПРН 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності
ЗК 8	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	ПРН 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень
		ПРН 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності

		ПРН 08	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації
		ПРН 13	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК 3	Здатність до відображення інформації про господарські операції суб'єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення	ПРН 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень
		ПРН 08	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації
СК 2	Використовувати математичний інструментарій для дослідження соціально-економічних процесів, розв'язання прикладних завдань в сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування.	ПРН 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
		ПРН 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень.
		ПРН 05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств
		ПРН 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності
СК 5	Проводити аналіз господарської діяльності підприємства та фінансовий аналіз з метою прийняття управлінських рішень	ПРН 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності
		ПРН 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень

		ПРН 08	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації
		ПРН 13	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Управлінський облік», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Управлінський облік»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	основні законодавчі та нормативні акти, якими регламентуються питання управлінського обліку	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, практичні завдання, виконання та захист курсової роботи, підготовка та представлення презентацій, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
1.2	економічну сутність управлінського обліку та основи його організації на підприємстві		
1.3	розуміння різних типів витрат: змінні, постійні, прямі, непрямі, релевантні та нерелевантні.		
1.4	методи визначення резервів зниження витрат і підвищення рентабельності виробництва		
1.5	облік та калькулювання витрат на виробництво продукції за процесами, центрами витрат, центрами відповідальності		
2	Уміння/навички:		
2.1	використовувати основні законодавчі та нормативні акти, які регламентують порядок ведення управлінського обліку	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, тестування, участь у дискусії, практичні завдання, виконання та захист курсової роботи, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
2.2	формулювати основні положення облікової політики щодо обліку витрат підприємства		
2.3	проводити облік та калькулювання витрат на виробництво продукції за процесами, центрами витрат, центрами відповідальності, видами продукції		
2.4	аналіз взаємозв'язку "витрати-обсяг-прибуток" (CVP-аналіз)		
2.5	визначати резерви зниження витрат і підвищення рентабельності виробництва		
2.6	використовувати набуті знання в практичній економічній та управлінській діяльності		
3	Комунікація:		
3.1	чітке й доступне пояснення складних фінансових даних для різних зацікавлених сторін, як-от керівництво, акціонери чи колеги	практичне заняття, дискусія, аналітична робота,	представлення презентацій, виконання аналітично-

3.2	розуміння специфічних запитів та потреб керівництва або інших підрозділів компанії для надання релевантної фінансової інформації	вирішення конкретних задач і ситуацій	розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
3.3	підготовка та проведення презентацій на основі управлінського аналізу, з фокусом на ключових показниках ефективності		
3.4	взаємодія з іншими підрозділами організації, як-от маркетинг, HR чи операційний відділ, пояснюючи важливість облікових даних для прийняття рішень.		
3.5	аргументація свої пропозицій, базуючись на управлінській інформації та фінансових прогнозах		
4	Відповідальність і автономія		
4.1	Розуміння особистої відповідальності за виявленні проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій та запропоновані способи їх вирішення	практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій	представлення презентацій, виконання аналітично-розрахункових робіт, виконання вирішених конкретних задач і ситуацій, підсумковий контроль
4.2	Здатність автономно проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, стану функціональних підсистем підприємств, організацій та установ, приймати відповідні управлінські рішення		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Управлінський облік»

Програмний результат навчання		Метод навчання	Методи контролю
ПРН 04	Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень	Лекція з використанням мультимедійних засобів, практичне розв'язання професійно орієнтованих задач, індивідуальні консультації, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, захист практичних робіт, підготовка і захист курсової роботи, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 03	Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності	Лекція з використанням мультимедійних засобів, практичне розв'язання професійно орієнтованих задач, індивідуальні консультації, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, захист практичних робіт, підготовка і захист курсової роботи, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

ПРН 05	Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств	Лекція з використанням мультимедійних засобів, практичне розв'язання професійно орієнтованих задач, індивідуальні консультації, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, захист практичних робіт, підготовка і захист курсової роботи, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 06	Розуміти особливості практики здійснення обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування діяльності підприємств різних форм власності, організаційно-правових форм господарювання та видів економічної діяльності	Лекція з використанням мультимедійних засобів, практичне розв'язання професійно орієнтованих задач, індивідуальні консультації, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, захист практичних робіт, підготовка і захист курсової роботи, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 08	Розуміти організаційно-економічний механізм управління підприємством та оцінювати ефективність прийняття рішень з використанням обліково-аналітичної інформації	Лекція з використанням мультимедійних засобів, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, підготовка і захист курсової роботи, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль
ПРН 13	Усвідомлювати особливості функціонування підприємств у сучасних умовах господарювання та демонструвати розуміння їх ринкового позиціонування	Лекція з використанням мультимедійних засобів, індивідуальні консультації, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, тестування, виконання індивідуальних практичних завдань, підготовка і захист курсової роботи, контрольна (модульна) робота, підсумковий контроль

Програма навчальної дисципліни
Змістовий модуль 1. Основні поняття, предмет метод
управлінського обліку та класифікація витрат
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку

Дана тема розкриває роль управлінського обліку у системі менеджменту. Суть, предмет і об'єкт управлінського обліку. Розглядаються завдання, функції та специфіка об'єктів управлінського обліку.

Організація управлінського обліку у системі рахунків бухгалтерського обліку. Етапи розвитку управлінського обліку його сучасні концепції.

Тема 2. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку

Матеріал теми дозволяє провести порівняння управлінського та фінансового обліку в їх єдності та відмінності за функціями, методами, цілями. Вивчаються основні поняття управлінського та фінансового обліку. Розкриваються особливості застосування первинних документів у бухгалтерському обліку за його видами.

Тема 3. Склад витрат

Дана тема розкриває сутність понять «затрати» та «витрати» в різних системах обліку. Законодавче регулювання складу витрат (положення (стандарт) бухгалтерського обліку, методичні рекомендації). Вивчається поняття собівартості продукції та її види.

Тема 4. Класифікація і поведінка витрат

Класифікація витрат з метою визначення собівартості і оцінки готової продукції. Розглядаються системи класифікації витрат залежно від управлінських потреб: для прийняття управлінських рішень та для контролю і регулювання виробничої діяльності. Поведінка та функції витрат. Формування витрат підприємства на рахунках бухгалтерського обліку

Тема 5. Методи обліку і калькулювання витрат

Дана тема розкриває сутність калькулювання. Розкриваються об'єкти обліку та калькулювання у галузях економіки країни. Розглядаються методи обліку виробничих витрат та методи калькулювання собівартості продукції, види калькулювання.

Змістовий модуль 2. Системи обліку, калькулювання та управління витратами

Тема 6. Облік і калькулювання за повними витратами

Розкривається сутність системи калькулювання за повними витратами. Облік прямих виробничих витрат. Порядок обліку і розподілу непрямих витрат. Облік невиробничих затрат.

В даній темі характеризується облік і оцінка зворотних відходів і супутньої продукції.

Тема 7. Облік і калькулювання за змінними витратами

Студенти знайомляться з порядком обліку і особливостями калькулювання фактичної собівартості за змінними витратами. Облік виробничого процесу методом неповних витрат.

Розкриваються переваги та недоліки системи калькулювання змінних витрат.

Тема 8. Облік і калькулювання за нормативними витратами

В даній темі розглядається сутнісна характеристика системи обліку, калькулювання та управління за нормативними витратами. Висвітлюється поняття норм витрат та порядок їх встановлення, а також перегляду, зміни і затвердження нових норм витрат.

Організація нормативного методу обліку затрат і калькулювання собівартості продукції

Змістовий модуль 3. Управлінський облік у системі планування, контролю та аналізу витрат

Тема 9. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку

Вивчається мета і методи аналізу взаємозв'язку «витрати – обсяг – прибуток». Аналіз чутливості прибутку до змін витрат, ціни та обсягів реалізації. Розкривається поняття «точка беззбитковості» та методи визначення «критичної точки виробництва».

Висвітлюється взаємозв'язок «витрати – обсяг – прибуток» в умовах виробництва декількох видів продукції

Тема 10. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень

В даній темі розкривається поняття релевантної облікової інформації та її ознаки. Розглядається процес прийняття рішень та проведення аналізу варіантів альтернативних рішень. Вивчаються методи аналізу прийняття поточних та довгострокових рішень. Розглядаються методи та принципи дисконтування грошових потоків.

Тема 11. Бюджетування і контроль

Розкривається сутність бюджетування та види бюджетів. Етапи складання бюджетів. Види операційних та фінансових бюджетів.

Взаємоузгодження та взаємопоєднання бюджетів. Контроль поєднання бюджетів та аналіз відхилень

Тема 12. Облік і контроль за центрами відповідальності

Висвітлено концепцію організації обліку та оцінки діяльності центрів відповідальності. Охарактеризовано типи центрів відповідальності (центри витрат, центри доходів та центри прибутку).

Розкривається порядок обліку та оцінки діяльності центрів відповідальності за їх видами. Облік діяльності центрів інвестиції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с.р.	л		п	лаб.	інд.	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основні поняття, предмет метод управлінського обліку та класифікація витрат												
Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку	6	2	2**	–	-	2	6	1	–	–	-	5
Тема 2. Взаємозв’язок управлінського і фінансового обліку	6	2	2	–	–	2	6		–	–	–	6
Тема 3. Склад витрат	6	2	2**	–	–	2	6	1	–	–	–	6
Тема 4. Класифікація і поведінка витрат	6	4	2	–	-	–	6		-	–	-	5
Тема 5. Методи обліку і калькулювання витрат	4	2	2	–	-	–	4		-	–	-	4
Разом за змістовим модулем 1	28	12	10			6	28	2	-	–	-	26
Змістовий модуль 2. Системи обліку, калькулювання та управління витратами												
Тема 6. Облік і калькулювання за повними витратами	10	4*	2	–	-	4	10	1	1	–	-	8
Тема 7. Облік і калькулювання за змінними витратами	6	4	2	–	-	–	6	1	1	–	-	4
Тема 8. Облік і калькулювання за нормативними витратами	8	4	2	–	-	2	8	1	2	–	-	5
Разом за змістовим модулем 2	24	12	6	–	-	6	24	3	4	–	-	17
Змістовий модуль 3. Управлінський облік у системі планування, контролю та аналізу витрат												
Тема 9. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	6	2	2	–	-	2	6	1	-	–	-	5
Тема 10. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	8	2	4	–	-	2	8	1	-	–	-	7
Тема 11. Бюджетування і контроль	8	2	4	–	–	2	8	1	–	–	–	7
Тема 12. Облік і контроль за центрами відповідальності	6	2	2	–	–	2	6		–	–	–	6
Разом за змістовим модулем 3	28	8	12	–	-	8	28	3	1	–		25
Модуль 2												
ІНДЗ	100	–	–	–	100	–	100	–	–	–	100	–
Усього годин	180	28	24	–	100	20	180	8	4	–	100	68

*залучений стейкхолдер для спільного проведення аудиторного заняття

**тема викладається англійською мовою

5. Теми семінарських занять

Під час вивчення дисципліни семінарських занять згідно навчального навантаження не передбачено.

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	денна форма навчання, годин	заочна форма навчання, годин
Змістовий модуль 1. Основні поняття, предмет метод управлінського обліку			
1	Ведення обліку витрат при переплетеній та інтегрованій системах обліку	4	-
2	Склад, класифікація та поведінка витрат	4	-
3	Методи обліку і калькулювання витрат	2	-
Змістовий модуль 2. Системи обліку, калькулювання та управління витратами			
4	Облік і калькулювання за повними витратами	2	2
5	Облік і калькулювання за змінними витратами	2	
6	Облік і калькулювання за нормативними витратами	2	2
Змістовий модуль 3. Управлінський облік у системі планування, контролю та аналізу витрат			
7	Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку	2	-
8	Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень	4	-
9	Бюджетування і контроль	4	-
10	Облік і контроль за центрами відповідальності	2	-
	Усього	28	4

7. Теми лабораторних занять

Під час вивчення дисципліни лабораторних занять згідно навчального навантаження не передбачено.

8. Самостійна робота (денна форма)

№ з/п	Назва теми	годин
Змістовий модуль 1. Основні поняття, предмет метод управлінського обліку та класифікація витрат		
1	Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку Законспектувати питання: Етапи розвитку управлінського обліку, його сучасні концепції	2
2	Тема 2. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку Законспектувати питання: Основні поняття управлінського та фінансового обліку	2
3	Тема 3. Склад витрат Ознайомитись з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку: - 15 «Доходи» - 16 «Витрати»	2
Змістовий модуль 3. Системи обліку, калькулювання та управління витратами		

4	Тема 6. Облік і калькулювання за повними та змінними витратами Ознайомитись з порядком обліку витрат та калькулювання за Методичними рекомендаціями з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств	4
5	Тема 8. Облік і калькулювання за нормативними витратами Законспектувати питання: Поняття норм витрат та порядок їх встановлення	2
Змістовий модуль 4. Управлінський облік у системі планування, контролю та аналізу витрат		
6	Тема 9. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Законспектувати питання: Точка беззбитковості	2
7	Тема 10. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень Законспектувати питання: Методи аналізу прийняття поточних рішень (процесу реалізації)	2
8	Тема 11. Бюджетування і контроль Законспектувати питання: Контроль поєднання бюджетів та аналіз відхилень	2
9	Тема 12. Облік і контроль за центрами відповідальності Законспектувати питання: Облік діяльності центрів інвестицій	2
	Усього	20

Самостійна робота (заочна форма)

№ з/п	Назва теми	годин
Змістовий модуль 1. Основні поняття, предмет метод управлінського обліку та класифікація витрат		
1	Тема 1. Мета, зміст і організація управлінського обліку Опрацювати питання: Організація управлінського обліку у системі рахунків бухгалтерського обліку. Етапи розвитку управлінського обліку його сучасні концепції.	5
2	Тема 2. Взаємозв'язок управлінського і фінансового обліку Опрацювати питання: Основні поняття управлінського та фінансового обліку. Особливості застосування первинних документів у бухгалтерському обліку за його видами.	6
3	Тема 3. Склад витрат Ознайомитись з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку: - 15 «Доходи»	6
4	Тема 4. Класифікація і поведінка витрат Ознайомитись з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку: - 16 «Витрати»	5
5	Тема 5. Методи обліку і калькулювання витрат Підготувати коротке аналітичне повідомлення (до 1 сторінки) про	4

	застосування сучасних методів калькулювання у світовій практиці (наприклад: ABC-costing, Target-costing, Kaizen-costing, Just-in-Time).	
Змістовий модуль 3. Системи обліку, калькулювання та управління витратами		
4	Тема 6. Облік і калькулювання за повними та змінними витратами Ознайомитись з порядком обліку витрат та калькулювання за Методичними рекомендаціями: – Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств – Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування у торговельній діяльності – Методичні рекомендації щодо впровадження національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку у сфері громадського харчування і побутових послуг, гармонізованих з міжнародними стандартами ; – Методичні рекомендації з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті – Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості	8
5	Тема 7. Облік і калькулювання за змінними витратами Підготувати коротке аналітичне повідомлення (до 1 сторінки) про переваги та обмеження використання системи <i>Direct-costing</i> в обліковій практиці України	4
6	Тема 8. Облік і калькулювання за нормативними витратами Опрацювати питання: Поняття норм витрат та порядок їх встановлення . Організація нормативного методу обліку затрат і калькулювання собівартості продукції	5
Змістовий модуль 4. Управлінський облік у системі планування, контролю та аналізу витрат		
6	Тема 9. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку Опрацювати питання: Точка беззбитковості. Взаємозв'язок «витрати – обсяг – прибуток» в умовах виробництва декількох видів продукції	5
7	Тема 10. Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень Опрацювати питання: Методи аналізу прийняття поточних рішень (процесу реалізації). Методи та принципи дисконтування грошових потоків.	7
8	Тема 11. Бюджетування і контроль Опрацювати питання: Взаємоузгодження та взаємопосєднання бюджетів. Контроль поєднання бюджетів та аналіз відхилень	7
9	Тема 12. Облік і контроль за центрами відповідальності Опрацювати питання: Розкривається порядок обліку та оцінки діяльності центрів відповідальності за їх видами. Облік діяльності центрів інвестицій	6
	Усього	68

9. Індивідуальні завдання

9.1. Курсова робота

Згідно навчального плану з дисципліни „Управлінський облік” студенти денної та

заочної форм навчання виконують курсову роботу.

Курсову роботу з управлінського обліку студенти повинні готувати, використовуючи різні методи, прийоми дослідження, аналіз фінансово-економічних показників підприємства з обґрунтуванням стратегічних пропозицій.

Тему курсової роботи студент обирає за бажанням з переліку тем, які щорічно затверджуються кафедрою обліку і оподаткування, орієнтуючись при цьому на свої наукові інтереси.

Тематика курсових робіт оголошується студентам денної форми навчання на початку вивчення дисципліни, а студентам заочної форми навчання – на установчих лекціях.

Тематика курсових робіт

1. Управлінський облік прямих витрат.
2. Управлінський облік і розподіл непрямих витрат.
3. Управлінський облік виробничих витрат.
4. Управлінський облік, бюджетування і контроль витрат.
5. Управлінський облік, планування і контроль кредиторської заборгованості.
6. Управлінський облік готової продукції та її реалізації.
7. Управлінський облік фінансових результатів.
8. Управлінський облік витрат та собівартості продукції за її елементами.
9. Управлінський облік та бюджетування собівартості.
10. Управлінський облік результатів діяльності допоміжних виробництв.
11. Управлінський облік результатів діяльності основних виробництв.
12. Управлінський облік діяльності центрів відповідальності.
13. Управлінський облік неповної собівартості продукції.
14. Управлінський облік повної собівартості продукції.
15. Управлінський облік доходів.
16. Управлінський облік дебіторської заборгованості.
17. Управлінський облік матеріальних витрат.
18. Управлінський облік витрат на оплату праці.
19. Управлінський облік виробничих запасів.
20. Управлінська (внутрішньогосподарська) звітність: теорія і практика.
21. Управлінський облік оборотних активів.
22. Управлінський облік витрат основного виробництва.
23. Управлінський облік собівартості продукції, робіт, послуг.
24. Управлінський облік витрат на збут.
25. Управлінський облік, аналіз та бюджетування прямих витрат.

Курсову роботу необхідно подати на кафедру не пізніше встановленого терміну (не пізніше ніж за 2 – 3 тижні до початку заліково-екзаменаційної сесії) відповідно до затвердженого графіку. Протягом 10 днів вона перевіряється та рецензується викладачем кафедри.

У рецензії звертається увага на якість виконання роботи, на ступінь її самостійності, встановлюються конкретні переваги та недоліки. Відрецензована робота повертається студенту для підготовки до захисту.

9.2. Тематика рефератів з дисципліни

Під час вивчення дисципліни виконання рефератів студентами не передбачено.

10. Методи навчання

В освітньому процесі використовуються наступні методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття із вирішення професійно-орієнтованих задач; мозковий штурм, експрес контроль, виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних

матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle (табл. 2).

Матеріали курсу «Управлінський облік» розміщені на платформі Moodle <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=861>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

11. Методи контролю

Для забезпечення перевірки засвоєних студентами знань. Сформованих умінь і навичок передбачено застосування таких методів контролю:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- тестування;
- захист практичних робіт.
- захист курсової роботи

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Протягом вивчення дисципліни передбачається виконання різних видів робіт з наступним оцінюванням:

1. Виконання індивідуальних практичних завдань оцінюється в 5 балів за кожне з них при умові вірного розрахунку та своєчасної їх здачі (за 7 практичних завдань студент може отримати 35 балів);

2. Виконання самостійної роботи студентів, яка включає підготовку до навчальних занять та виконання індивідуальних завдань. За виконання самостійної роботи з підготовки до навчальних занять студент максимально може отримати 3 бали.

3. За результатами вивчення навчального матеріалу дисципліни після кожного змістовного модуля проводиться модульний контроль у вигляді комплексного завдання з поєднанням 10 тестових питань (вірна відповідь оцінюється в 0,2 бали) та одного розрахункового завдання (правильний розв'язок оцінюється в 2 бали). Таким чином за один модульний контроль студент може максимально набрати 4 бали, а протягом семестру за 3 поточних модульних контролі в цілому – 12 балів.

Під час вивчення дисципліни виконується індивідуальне завдання (курсова робота). При підготовці курсової роботи до захисту студент повинен уважно ознайомитися з усіма зауваженнями та підготувати відповіді на них. За необхідності потрібно зробити допоміжні розрахунки і пояснення. Роботи, що не відповідають вимогам по змісту та оформленню, до захисту не допускаються і повертаються студенту на доробку або переробку. Захист полягає в усному лаконічному повідомленні про результати роботи, а також у відповідях на запитання викладача. За результатами написання та захисту курсової роботи студент може отримати масимально 20 балів.

4. За результатами вивченого матеріалу проводиться іспит, екзаменаційний білет включає: теоретичне питання, тестові питання та розрахункове завдання. Кожна правильна, повна відповідь оцінюється в 10 балів, тобто за іспит студент максимально може отримати 30 балів.

Студенти, які пропустили практичні заняття, семінари або не брали участі в написанні поточних модульних робіт, повинні відпрацювати їх у встановлений для індивідуальної роботи час в наступний тиждень, а отримана оцінка враховуватиметься до його сумарного рейтингу.

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання знань (денна форма навчання)

Види робіт	Поточне тестування та самостійна робота	Сума	—
------------	---	------	---

	Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3					
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
Практичні заняття	5	5	–	-	5	5	5	5	5		–	–	35	
Виконання самостійної роботи	1			–	–	1			1				3	
Поточний модульний контроль	4					4			4				12	
Індивідуальне завдання (курсова робота)	20												20	
Усього	28					25			17				70	100

Розподіл балів при рейтинговій системі оцінювання знань (заочна форма навчання)

Результати базис при рейтинговій системі оцінювання знань (заб. на форма навчання)														
Види робіт	Поточне тестування та самостійна робота												Сума	Іспит
	Змістовий модуль № 1					Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3					
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12		
Практичні заняття	-					10		10	-				20	
Виконання самостійної роботи	5					5			5				15	
Поточний модульний контроль	5					5			5				15	
Індивідуальне завдання (курсова робота)	20												20	
Усього	10					30			10+20				70	100

Критерії оцінювання курсової роботи з дисципліни «Управлінський облік»

Критерій, за яким оцінюється робота	Рейтинговий бал
1. Перевірка курсової роботи в тому числі:	15
• відповідність змісту курсової роботи завданню та вимогам методичних рекомендацій щодо її виконання, повнота охоплення і викладення матеріалу	5
• правильність використання цифрових даних	2
• правильність проведення розрахунків із застосуванням статистичних методів дослідження	3

• рівень використання літературних джерел та правильність оформлення списку використаної літератури	2
• відповідність вимогам щодо оформлення роботи	1
• своєчасність здачі і захисту курсової роботи	2
2. Захист курсової роботи в тому числі:	5
• доповідь	1
• повнота і грамотність опанування теми	2
• правильність відповідей на поставлені запитання	2
ВСЬОГО	20

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Мельник Л.Ю., Аніщенко Г.Ю. Управлінський облік: методичні вказівки для вивчення дисципліни та робочий зошит. Умань. УНУС. 2022. 63 с.

2. Мельник Л.Ю., Аніщенко Г.Ю. Управлінський облік: методичні вказівки для написання курсової роботи. Умань. УНУС. 2022. 55 с.

3. Мельник Л.Ю., Аніщенко Г.Ю., Підлубна О.Д. Управлінський облік. Завдання для виконання самостійної роботи при вивченні дисципліни студентами денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». Умань: Уманський НУС, 2020. 45 с.

4. Мельник Л.Ю., Аніщенко Г.Ю., Підлубна О.Д. Управлінський облік. Завдання для виконання контрольної роботи при вивченні дисципліни студентами заочної форми навчання освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». Умань: Уманський НУС, 2020. 34 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Голов С. Управлінський облік: підручник. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 400 с.

2. Атамас П. Й. Управлінський облік : навчальний посібник. К : Центр учбової літератури. 2009. 440 с.

3. Добровський В. М, Гнилицька Л.В., Коршикова Р.С. Управлінський облік : навч. посіб. К. : КНЕУ. 2008. 278 с.

4. Зелікман В.Д. Управлінський облік: навч. посіб. / В.Д. Зелікман, І.М. Ізвєкова, Р.Б. Сокольська та ін. Дніпро: НМетАУ, 2017. 198 с. <https://nmetau.edu.ua/file/uproblik-2017.pdf>

5. Колеснікова О., Марчук У., Гуцаленко Л. Управлінський облік: навч. посіб. / Видавництво: Центр учбової літератури. 2023. 370 с.
6. Нападовська Л.В. Управлінський облік: підруч. для студ. вищ. навч. закл. К : Книга, 2004. 544 с.
7. Облік і звітність сільськогосподарських підприємств: навч. посіб. / Г.Ю. Аніщенко та ін.; за ред. Т.Є. Кучеренко, Л.Ю. Мельник, В.Ф. Станкевич. Умань: Видавець «Сочінський М.М.», 2024. 564 с.
8. Пашкевич М.С. Управлінський облік : навч. посіб. / М.С. Пашкевич, О.П. Дріга, А.А. Макурін; М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2018. 151 с. // <http://nmu.org.ua>
9. Пилипів Н.І., Максимів Ю.В., П'ятничук І.Д. Управлінський облік: навчально-методичний посібник для самостійного вивчення дисципліни. ІваноФранківськ, 2018. 380 с. URL: <http://surl.li/hdnui>
10. Практикум з фінансового та управлінського обліку за національними стандартами: навч. посібн. / М.Ф. Огійчук, Л.О. Сколотій, С.І. Василішин, І.І. Рагуліна, О.В. Ковальова, І.В. Сколотій, Ю.С. Нежид / За ред. проф. М.Ф. Огійчука. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ, Алерта, 2021. 624 с.
11. Труш В.Є., Чебан Т.М., Стефанович Н.Я. Управлінський облік: навч.-метод. посібник для студентів вищих навч. закладів. К.: Кондор. 2007. 296 с.
12. Тлущкевич Н.В. Управлінський облік. Практикум: навч. посібник. Луцьк: Луцький НТУ, 2018. 216 с.
13. Управлінський облік: приклади, задачі, тести: навч. посібник / З.-М. В. Задорожний, І. Я. Омецінська, Л. Т. Богуцька. 2-ге вид., доп. і перероб. Тернопіль: ВПЦ «Університетська думка», 2020. 211 с. URL: <http://surl.li/cnacy>
14. Управлінський облік: навч. посібник / [Л.В. Гуцаленко, О.М. Колеснікова, І.М. Лепетан, У.О. Марчук, Л.В. Мельянова]. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 370 с. URL: <http://surl.li/lbtbk>
15. Фаріон І., Писаренко Т. Управлінський облік. К.: Центр навчальної літератури. 2019. 792 с.
16. Управлінський облік : підручник / О. В. Фоміна, О. А. Мошковська, О. О. А вгустова [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Фоміної. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 228 с.
17. Чорна М.В. Управління витратами : навч. посіб. / М. В. Чорна, П. В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. 166 с.

Допоміжна

1. Аніщенко Г.Ю., Кучеренко Т.Є., Мельник Л.Ю. Бухгалтерський облік операцій з безоплатного одержання основних засобів: удосконалення методики та практики // Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. Серія "Економічні науки". 2021. 1. С.3-19.
2. Мельник Л., Оляднічук Н., Підлубна О., Михайловина С., Кучеренко Т., Корчемна М. Облік дебіторської заборгованості та її удосконалення. 37 - конференція ІВІМА: квітень 2021, Кордова., Іспанія.
3. Кучеренко Т., Аніщенко Г., Мельник Л., Глінковська-Краузе Б.А. Бухгалтерська інформаційна система в умовах цифрової трансформації. *Облік і фінанси*. 2021. № 4(94). С. 23-29. URL: <https://afj.org.ua/ua/article/864/>
4. Методичні рекомендації з формування складу витрат та порядку їх планування у торговельній діяльності: наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України № 145 від 22.05.2002р. (зі змінами і доповненнями від 02.03.2010 № 226). URL: <http://pro-u4ot.info/index.php?section=browse&CatID=154&ArtID=989>
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Доходи». Наказ Міністерства Фінансів України від 29.11.1999р. № 290 (зі змінами і доповненнями від 09.12.2011р. № 1591). URL: <https://document.vobu.ua/doc/3371>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати». Наказ Міністерства Фінансів України від 31.12.1999р. № 318 (зі змінами і доповненнями від 09.12.2011р. № 1591). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати». Наказ Міністерства Фінансів України від 28.04.2006р. № 415 (зі змінами і доповненнями від 09.12.2011р. № 1591). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-06#Text>

8. Про затвердження Методичних рекомендацій з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств. Наказ Міністерство аграрної політики України від 18.05.2001 № 132 (зі змінами і доповненнями від 31.10.2005 № 589). URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1021.122.0>

9. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості перевезень (робіт, послуг) на транспорті. Наказ Міністерства транспорту України від 05.02.2001 № 65. URL: <http://uazakon.com/document/spart34/inx34634.htm>

10. Про затвердження Методичних рекомендацій з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості. Наказ Міністерства промислової політики України від 02.02.2001 № 47 (зі змінами і доповненнями від 09.07.2007 № 373). URL: <http://forum.liga.net/Messages.asp?did=81811>

11. Целуйко О. Навіщо потрібен управлінський облік // Баланс. Практичне керівництво. 2019. № 16. С.5-7.

12. Турова Л.Л., Костюнік О.В. Проблеми впровадження управлінського обліку в Україні // Інвестиції: практика та досвід. 2018. № 5. С.37-40.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://buhgalter911.com>
2. <http://www.dtki.com.ua>
3. <http://pro-u4ot.info>
4. <http://www.uazakon.com>
5. <http://zakon.nau.ua>

16. Perezарухування та визнання результатів навчання

Перезарухування та визнання результатів навчання з дисципліни «Управлінський облік» або окремого її елемента відбувається відповідно до [Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті садівництва результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті](https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x) (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4n0x>).

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті (курси навчання в центрах освіти, курси інтенсивного навчання, семінари, конференції, олімпіади, конкурси наукових робіт, літні чи зимові школи, бізнес-школи, тренінги тощо) в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

17. Політика академічної доброчесності

Політика академічної доброчесності при вивченні дисципліни "Управлінський облік" спрямована на забезпечення чесного, об'єктивного та відповідального підходу до навчального процесу і виконання завдань. Під час навчання студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету садівництва (<https://www.udau.edu.ua/ua/file/4dH7>). При виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

З метою запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

18. Зміни у робочій програмі на 2025/2026 навчальний рік

Оновлення робочої програми з дисципліни «Управлінський облік» має важливі аспекти, які спрямовані на підвищення якості навчання, актуалізацію інформації та забезпечення академічної доброчесності. Ось детальніше про зміни:

1. Оновлення списку рекомендованих джерел:

2. Коригування до розподілу годин:

-кількість лекційних занять збільшено до 32 годин;

- кількість практичних (семінарських) занять збільшено до 28 годин;

уточнено зміст тем лекцій, практичних занять та обсяг самостійної роботи здобувачів освіти.